

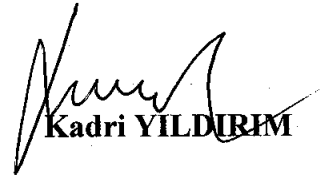
T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 1742
Tarih: 14.04.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Irak'ta Saddam Hüseyin iktidarında, Baas rejimi tarafından Irak Kürdistan Bölgesi'nde Kürt halkına karşı 1986 – 1989 yılları arasında yürütülen ve 16 Mart 1988'de gerçekleştirilen Halepçe Katliamını da kapsayan Enfal Katliamının TBMM tarafından “soykırım” olarak tanınması hakkında Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Kadri YILDIRIM

Siirt Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Dışişleri			
Eşas Komisyon	İçişleri			
Tarih:	04 Mayıs 2016		E.No: 2/1109	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
at	sl	E-15	105	KM
TBMM BAŞKANI	JK			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ
14 Nisan 2016
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
14 Nisan 2016
No: 43824

GEREKÇE

Saddam Hüseyin'in iktidarında Irak – İran Savaşı'nın bir parçası olarak Irak Kürdistan Bölgesi'nde yaşayan Kürtlere yönelik 1986 yılından 1989 yılının sonuna kadar Baas rejimi tarafından ağır saldırılar gerçekleştirilmiştir. Irak Baas rejiminin "Enfal Harekatı" koduyla devreye koyduğu bu konsept kapsamında; Kürtlere yönelik havadan bombalama, kimyasal silah kullanma, toplu infaz ve diri diri toprağa gömme, yerleşim yerlerini yakıp yıkmaya, zorla göçertme ve kara harekatları vb. yöntemlere başvurulmuştur. Kürtlere yönelik bu katliam serisi ile birlikte genç-yaşlı, kadın-erkek ve çocuk demeden 200 bine yakın insan katledildi. Bu süreçte 4.500 köy yakılıp yıkılırken 1 milyondan fazla Kürt mülteci durumuna düştü. Aynı şekilde Irak Kürdistan Bölgesinde binlerce okul ve camii, yüzlerce hastane ve onlarca kilise de yıkılarak inanç, eğitim ve yaşam merkezleri de ortadan kaldırıldı.

1986 – 1989 yılları arasında bir dizi saldırının adı olan Enfal Harekatı özellikle 1988 – 1989 yıllarında zirveye ulaşmıştır. Öyle ki Baas rejimi Irak Kürdistan Bölgesi'nin Halepçe şehrinde Kürtlere yönelik tarihin en ağır sivil katliamlarından birini gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda 16 Mart 1988'de Halepçe'ye yönelik düzenlenen kimyasal saldırılarda 5 binden fazla Kürt katledilmiş, 10 binden fazla Kürt de yaralanmıştır. Sonraki süreçte bölgede incelemeler yapan kuruluşlar, Halepçe'de katledilenlerin sayısının daha fazla olduğunu ortaya koymuştur.

Dolayısıyla Halepçe'de zirve noktasına ulaşan Enfal Harekatı kapsamında Kürt yerleşim birimlerinin insansızlaştırılması, sivillere yönelik toplu infazlar, toplama kamplarında uygulamaya konulan sistemik işkenceler ve kadınlara yönelik sistematik cinsel suçlar ve kadınlara el koyma şeklinde gerçekleşen tüm bu uygulamalar, doğası ve içerdiği özellikler gereği soykırım uygulamalarıdır. Bu soykırımının trajik boyutları Saddam Hüseyin rejiminin devrilmesinden sonra daha net ortaya çıkmıştır. Bu açıdan Baas rejiminin Enfal Harekatı kapsamındaki katliamları; Birleşmiş Milletler (BM) Soykırımın Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi ve Uluslararası Ceza Mahkemesinin Roma Statüsü'ne göre yapılan soykırım tanımına da uymaktadır.

Bunun sonucunda 1 Mart 2010 yılında Irak Yüksek Ceza Mahkemesi, Enfal Harekatı'nın bir parçası olan Halepçe Katliamını "soykırım" olarak tanımlamıştır. Bununla birlikte Halepçe katliamı Irak Parlamentosu ve Irak Kürdistan Bölgesi Meclisi tarafından da soykırım olarak kabul edilmiştir. Kürtlere uygulanan Enfal katliamı; İngiltere, İsveç ve Norveç parlamentolarında da "Kürt soykırımı" olarak karar altına alınmıştır. Bu amaçla her yıl 14 Nisan günü, Enfal Harekatı kurbanları anılmaktadır.

Bu bağlamda Enfal Katliamının Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından soykırım olarak karar altına alınması halklar arasında dayanışma duygularının geliştirecektir. Özellikle Halepçe gibi fotoğraflarla hafızalarda hâlâ canlılığını koruyan bir katliamı da içeren Enfal katliamının soykırım olarak kabul edilmesi Kürt – Türk ilişkilerinde de yarar sağlayacaktır. Çünkü Enfal Harekatı'nda katledilenlerin hemen hepsi, Türkiye'de yaşayan Kürtlerin özbeöz kardeşleridir. Dolayısıyla nüfusunun azımsanmayacak bir bölümü Kürt olan Türkiye'nin Enfal katliamını "Kürt soykırımı" olarak tanıması; insani ve tarihi bir görevdir.

**Irak Kürdistan Bölgesi'nde Kürt halkına Yönelik Gerçekleştirilen Enfal Katliamının
'Soykırım' Olarak Tanınması Hakkında Kanun Teklifi**

MADDE 1- Türkiye Büyük Millet Meclisi; Saddam Hüseyin'in iktidarda olduğu dönemde Baas rejimi tarafından 1986 – 1989 yıllarında Irak Kürdistan Bölgesi'nde yaşayan Kürtlere yönelik başlatılan Enfal Harekatı kapsamında genç – yaşlı, kadın - erkek ve çocuk demeden 200 bin Kürt'ün katledildiğini, 4.500 köy ve yerleşim yerinin yakılıp yıkıldığını; aynı şekilde Enfal Katliamının bir parçası olarak 16 Mart 1988'de Halepçe Katliamının gerçekleştirildiğini kabul ederek; Kürtlere yönelik insansızlaştırma ve toplu sivil infazları içeren Enfal katliamını "Kürt Soykırımı" olarak tanır ve ilan eder.

MADDE 2- Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.